

BESKÆFTIGELSESEKONOMI I SYDDANMARK

MANGEL OPDELT PÅ LOKALOMRÅDER

I Syddanmark og 4 arbejdskraftoplande

INDHOLDSFORTEGNELSE

ARBEJDSMARKEDSBALANCEN – EN INTRODUKTION	1
DEN AKTUELLE ARBEJDSMARKEDSBALANCE	1
REKRUTTERINGSSITUATIONEN I SYDDANMARK	2
Rekrutteringsproblemer – men et mindre fald i forhold til samme periode året før	
MANGEL FORDELT PÅ GEOGRAFI – SYDDANMARK OPDELT PÅ 4 ”ARBEJDSKRAFTOPLANDE”	3
MANGEL FORDELT PÅ BRANCHER, ERHVERVSGRUPPER OG STILLINGSBETEGNELSER	4
I Syddanmark og de 4 ”arbejdskraftoplande	

MANGEL OPDELT PÅ LOKALOMRÅDER

I Syddanmark og 4 arbejdskraftoplande

SAMMENFATNING

Denne publikation giver et overblik over den aktuelle mangelsituation i Syddanmark, som den viser sig i Arbejdsmarkedsbalancen. Arbejdsmarkedsbalancen er et centralt redskab i beskæftigelsesindsatsen i Syddanmark.

Balancen gælder for hele regionen, men i denne publikation redegøres ligeledes for mangelsituationen opdelt på såkaldte "arbejdskraftoplande". Dermed kan Jobcentrene m. fl. supplere deres viden om lokalområdet i den daglige brug af Arbejdsmarkedsbalancen i tilrettelæggelse af indsatsen og som vejledningsredskab overfor de arbejdssøgende.

Som følge af den fortsat ekstremt lave ledighed og høje beskæftigelse viser den aktuelle Arbejdsmarkedsbalance for Syddanmark, at virksomhederne har svært ved at rekruttere bestemte typer arbejdskraft. Det gælder især faglærte til job inden for bygge og anlæg, jern- og metalindustrien samt serviceområdet.

ARBEJDSMARKEDSBALANCEN – EN INTRODUKTION

Beskæftigelsesregionen udarbejder halvårligt en Arbejdsmarkedsbalance. I Arbejdsmarkedsbalancen vurderes, hvordan jobmulighederne aktuelt er for ca. 1.500 stillingsbetegnelser i regionen. Stillingsbetegnelserne placeres i fem forskellige kategorier:

- Mindre gode beskæftigelsesmuligheder (høj ledighed og lav jobomsætning)
- Gode beskæftigelsesmuligheder (ingen rekrutteringsproblemer og høj jobomsætning)
- Paradoksproblemer (rekrutteringsproblemer samtidig med høj ledighed)
- Mangel på arbejdskraft (rekrutteringsproblemer og lav ledighed)
- Tværgående og strukturel mangel på arbejdskraft (udbredt mangel på arbejdskraft og ekstraordinært lav ledighed)

Arbejdsmarkedsbalancen er udarbejdet på baggrund af en landsdækkende survey, hvor 13.496 virksomheder på landsplan i efteråret 2007 (uge 28 til 44) har besvaret. Beskæftigelsesregionerne har derefter udarbejdet balancen ved sammenholde statistiske oplysninger om ledighed, mangel på arbejdskraft, beskæftigelse og jobåbninger på det syddanske arbejdsmarked.

DEN AKTUELLE ARBEJDSMARKEDSBALANCE

Arbejdsmarkedsbalancen for 1. halvår 2008 omfatter godt 1.500 stillingsbetegnelser. Her er langt størstedelen placeret i gode eller rigtige gode beskæftigelsesmuligheder. Næsten 300

stillingsbetegnelser er placeret i rigtig gode beskæftigelsesmuligheder dvs. stillingsbetegnelser, hvor der er meldt om rekrutteringsproblemer i Syddanmark. Det svarer til, at der er mangel på næsten hver femte stillingsbetegnelse. Endvidere er næsten 740 stillingsbetegnelser placeret i gode beskæftigelsesmuligheder, hvor der ikke er meldt om mangel, men hvor der er en høj jobomsætning og/eller lav ledighed. Som det også fremgår af nedenstående tabel ses de gode beskæftigelsesmuligheder især inden for bygge og anlæg, industrien, service og sundhed.

I Syddanmark optræder over 479 stillingsbetegnelser på listen over fag med mindre gode beskæftigelsesmuligheder. Det er overvejende stillingsbetegnelser, hvor efterspørgslen er lav og ledigheden høj. Dog er der en lang række stillingsbetegnelser, som repræsenterer ganske små og ofte meget specialiserede fag, hvor der altid vil være meget lav jobomsætning. Sådanne fag bliver i balancen også vurderet til mindre gode beskæftigelsesmuligheder, selvom der ikke altid er høj ledighed for den pågældende stillingsbetegnelse og selvom personer med den uddannelse, der kræves, sjældent har svært ved at få job. Det gælder f.eks. bedemand, skovrider og møbelpolstrer m.fl.

Listerne herunder viser 10 af de væsentligste fagområder eller stillingsbetegnelser inden for hver kategori. Placeringen for alle stillingsbetegnelser kan findes på Beskæftigelsesregionens hjemmeside.

TABEL 2: BESKÆFTIGELSES MULIGHEDER I SYDDANMARK – DE 10 VÆSENTLIGSTE STILLINGSBETEGNELSER INDENFOR HVER KATEGORI I ARBEJDSMARKEDSBALANCEN I SYDDANMARK

MINDRE GODE	GODE	RIGTIG GODE		
		Paradoks-problemer	Mangel på arbejdskraft	Tværgående, strukturel mangel på arbejdskraft
Køkkenmedhjælper	hjemmehjælper	Avisbud	butiksmehjælper	industri slagter
Pakkeriarbejder	pedelmedhjælper	Taxichauffør	jord- og betonarbejder	tømrer
Kontormedhjælper	træindustriarbejder	rengøringsassistent	social- og sundhedshjælper	bygningsmaler
Kantinedhjælper	byggearbejder	serveringsmedarbejder	lagerarbejder	elektriker
Truckfører	specialarbejder / gartner	Tagdækker	it-konsulent	lastbilchauffør
omsorgsmehjælper	slagteriarbejder	hospitals-serviceassistent	radio- og tv-fagtekniker	salgsassistent
cafeteriamedhjælper	handicaphjælper	pædagogmedhjælper	systemudvikler	automekaniker
Dyrepasser	køkkenassistent	jern- og metalarbejder	fodermester	frisør
Varevognschauffør	chaufførmedhjælper	Fabriksarbejder	driftsleder, landbrug	ekspedient
receptionist / kontor	fiskeindustriarbejder	rengøringsassistent / hotel	projektleder / bygge og anlæg	sygeplejerske

Listerne for "Mindre gode" og "Gode" beskæftigelsesmuligheder er sorteret efter størrelsen af arbejdskraftreserven, hvilket indikerer stillingsbetegnelsernes volumen på arbejdsmarkedet. Dvs. den stillingsbetegnelse med den største arbejdskraftreserve står øverst på listen. De øvrige kategorier er sorteret efter størst mangel og den stillingsbetegnelse med størst mangel inden for hver kategori står dermed øverst.

REKRUTTERINGSSITUATIONEN I SYDDANMARK

Rekrutteringsproblemer – men et mindre fald i forhold til samme periode året før

Arbejdsmarkedsbalancen for 1. halvår 2008 viser, at syddanske virksomheder i efteråret 2007 har søgt forgæves efter arbejdskraft svarende til lige godt 13.450 stillinger. Syddanmark oplever dermed rekrutteringsproblemer, men sammenlignes med samme periode i ef-

teråret 2006 viser udviklingen et mindre fald i omfanget af forgæves rekrutteringer. I efteråret 2007 søgte de syddanske virksomheder forgæves efter 14.090 stillinger.

TABEL 1: ANTALLET AF FORGÆVES REKRUTTERINGER FORDELT PÅ BESKÆFTIGELSESGEOMETERISKE REGIONER OG HELE LANDET – EFTERÅR 2007

Mangelsituationen i Danmark			
Stillinger, der er søgt besat uden held			
Beskæftigelsesregion	2. halvår 2007	2. halvår 2006	udvikling i %
Hovedstaden/Sjælland	32.826	33.010	-0,6%
Midtjylland	13.455	16.238	-17,1%
Nordjylland	6.206	7.152	-13,2%
Syddanmark	13.454	14.092	-4,5%
Hele landet	65.942	70.492	-6,5%

Kilde: Virksomhedssurvey og egne beregninger

På landsplan er andelen af virksomheder der har rekrutteret forgæves på 22%. Syddanmark ligger på stort set samme niveau, hvor lige godt 20 % af virksomhederne har rekrutteret forgæves.¹

MANGEL FORDELT PÅ GEOGRAFI – SYDDANMARK OPELT PÅ 4 ”ARBEJDSKRAFTOPLANDE”

Arbejdsmarkedsbalancen dækker hele Syddanmark. Informationerne om mangel på Syddanmark-niveau er således afgørende for de forskellige arbejdsmarkedspolitiske ordninger, hvor Arbejdsmarkedsbalancen er styrende (eks. flaskehalsbevilling, positivliste for voksenlærlinge, hyppigere kontaktførelse, længerevarende opkvalificering i 1. ledighedsperiode m.m.).

Men det er muligt at opdele informationerne om antallet af forgæves rekrutteringer (mangel) på mindre geografiske områder. Syddanmark er underopdelt i 4 mindre geografiske områder for bedre at skabe et overblik over og nuancere mangelsituationen i Syddanmark.

TABEL 4: SYDDANMARK OPELT I 4 GEOGRAFISKE OMRÅDER – ”4 ARBEJDSKRAFTOPLANDE”

Syddanmark opdelt på "4 arbejdskraftoplande"	
Jobcenter	Arbejdskraftoplande
Assens	Fyn
Faaborg-Midtfyn	Fyn
Kerteminde	Fyn
Middelfart	Fyn
Nyborg	Fyn
Nordfyns	Fyn
Odense	Fyn
Svendborg (Langeland, Ærø)	Fyn
Billund	Trekantsområdet
Fredericia	Trekantsområdet

¹ Kilde: Virksomhedssurvey og Arbejdsmarkedsstyrelsen

Haderslev	Trekantsområdet
Kolding	Trekantsområdet
Vejen	Trekantsområdet
Vejle	Trekantsområdet
Esbjerg (Fanø)	Vestsydjylland
Tønder	Vestsydjylland
Varde	Vestsydjylland
Sønderborg	Østsydjylland
Aabenraa	Østsydjylland

Nedenfor se en oversigt over andelen af forgæves rekrutteringer, som den er fordelt mellem de 4 mindre geografiske områder.

TABEL 5: REKRUTTERINGSPROBLEMER FORDELT PÅ DE 4 ARBEJDSKRAFTOPLANDE OG SAT I FORHOLD TIL ANTAL BESKÆFTIGEDE

Mangel fordelt på arbejdskraftoplande			
Område	Stillinger, der er søgt besat uden held 2. halvår 2007	Andel af Syddanmark i %	Områdets andel af beskæftigelsen i Syddanmark i %
Fyn	4.476	33,3%	37,8%
Trekantsområdet	5.943	44,2%	32,8%
Vestsydjylland	2.107	15,7%	11,5%
Østsydjylland	928	6,9%	17,9%
Syddanmark	13.454	100,0%	100,0%

Kilde: Virksomhedssurvey, Statistikbanken (RASA1) og egne beregninger

Den største andel af manglen findes i Trekantsområdet og på Fyn og den mindste andel af manglen findes i Vest- og Østsydjylland. Sammenlignes denne fordeling med de geografiske områders andel af den samlede beskæftigelse i Syddanmark ses det, at Trekantsområdet har en overrepræsentation i andelen af forgæves rekrutteringer i forhold til områdets andel af den samlede beskæftigelse. Den omvendte situation gør sig gældende for Østsydjylland, hvor andelen af beskæftigelsen overstiger andelen af forgæves rekrutteringer.

MANGEL FORDELT PÅ BRANCHER, ERHVERVSGRUPPER OG STILLINGSBETEGNELSER

I Syddanmark og de 4 "arbejdskraftoplande

Manglen på arbejdskraft udgør 2,3% af den samlede beskæftigelse i Syddanmark. Den aktuelle mangel i Syddanmark er på niveau med manglen på landsplan. Her udgør den forgæves rekruttering 2,4% af beskæftigelsen eller 66.000 stillinger.

På næste side ses en tabel over hvor stor en andel manglen udgør af den samlede beskæftigelse i Syddanmark (denne opdeling er ikke mulig at opgøre på de 4 arbejdskraftoplande).

TABEL 3: REKRUTTERINGSPROBLEMER I FORHOLD TIL ANTAL BESKÆFTIGEDE I SYDDANMARK

BRANCHE	MANGEL I SYDDANMARK	I % AF BESKÆFTIGELSEN I DEN ENKELTE BRANCHE
Bygge og anlæg	2.208	5,5%
Udlejning og ejendomsformidling	447	5,2%
Engroshandel undtagen med biler	1.387	4,0%
Forretningsservice	1.719	3,8%
Kemisk industri og plastindustri	281	3,7%
Hoteller og restauranter	689	3,7%
Autohandel, service og tankstationer	544	3,5%
Råstofudvinding	55	3,4%
Jern- og metalindustri	1.370	2,6%
Transport	618	2,3%
Landbrug, gartneri og skovbrug	565	2,2%
Detailh, og reparationsvirks, undt, biler	883	2,1%
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	412	2,0%
Foreninger, kultur og renovation	478	1,8%
Træ-, papir- og grafisk industri	169	1,6%
Sten-, ler- og glasindustri	57	1,5%
Tekstil- og læderindustri	26	1,4%
Offentlig administration	236	0,9%
Sociale institutioner	580	0,8%
Sundhedsvæsen	261	0,8%
Finansiering og forsikring	76	0,7%
Møbelindustri og anden industri	49	0,6%
Energi- og vandforsyning	13	0,4%
Undervisning	179	0,4%
Post og tele	18	0,2%
Fiskeri	0	0%
Uoplyst aktivitet	136	7,0%
I alt Syddanmark	13.454	2,3%

Kilde: Virksomhedssurvey og Danmarks Statistik (RASB1)

Som det fremgår af ovenstående tabel er den største mangelsituation set i forhold til antallet af beskæftigede inden for bygge- og anlæg, serviceområdet (bla. forretningsservice) og industrien (bla. jern og metal).

I den næste tabel 6 ses den relative fordeling af forgæves rekrutteringer i Syddanmark og de fire arbejdskraftoplande fordelt efter erhvervsgrupper. Erhvervsgruppeinddelingen er den samme som ses i Jobnet og giver stort set det samme billede som manglen fordelt på brancher.

TABEL 6: MANGLEN FORDELT PÅ 20 ERHVERVSGRUPPER I FORHOLD TIL MANGLEN I SYDDANMARK OG I HVER AF DE 4 ARBEJDSKRAFTOPLANDE

Mangel fordelt på 20 erhvervsgrupper i % af områdernes samlede mangel - efterår 2007					
	Syddanmark	Fyn	Trekantsområdet	Vestsydjylland	Østsydjylland
Bygge og anlæg	19%	21%	19%	10%	26%
Jern, metal m.v.	13%	11%	14%	15%	13%
Transport, post, lager m.m.	10%	16%	6%	8%	3%
Salg, indkøb og markedsføring	9%	8%	7%	12%	15%
Nærings- og nydelsesindustri	7%	1%	11%	10%	0%
Administration, HR, Jura mm.	6%	8%	5%	6%	10%
Sundhed	6%	6%	7%	6%	3%
Ingeniørarbejde, teknik mm.	6%	4%	6%	10%	5%
Hotel, restauration, køkken mm	5%	6%	4%	8%	7%
Landbrug mm	4%	3%	4%	3%	7%
Rengøring mm.	4%	2%	6%	3%	0%
Industriel produktion	2%	2%	3%	2%	0%
Pædagogisk, socialt mm.	2%	3%	2%	3%	1%
Data, IT og teleteknik	2%	2%	2%	1%	4%
Medie, kultur, turisme mm.	2%	3%	1%	0%	1%
Undervisning, forskning	1%	1%	2%	0%	4%
Vagt mm.	1%	2%	0%	0%	1%
Træ- møbel, glas mm.	1%	1%	0%	0%	0%
Tekstil mm.	0%	0%	0%	2%	0%
Design mm.	0%	0%	0%	0%	0%
i alt	100%	100%	100%	100%	100%

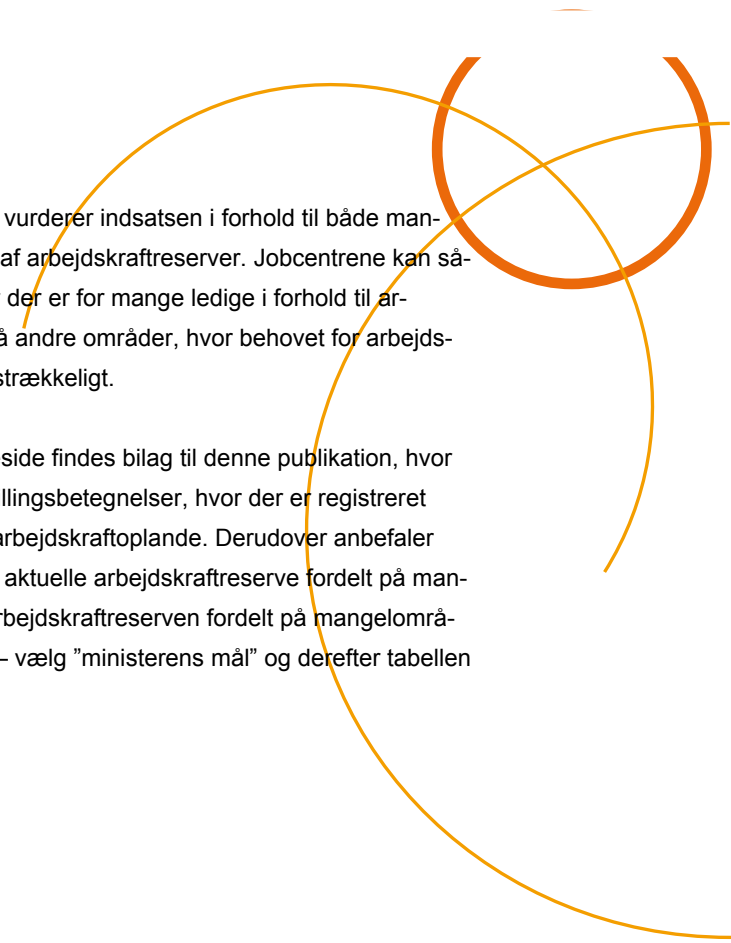
Kilde: Virksomhedssurvey og egne beregninger.

Det er erhvervsgrupperne bygge og anlæg, jern- og metalindustri samt transport, der udgør de erhvervsgrupper med de største andele af forgæves rekrutteringer i Syddanmark. Bygge og anlæg står eksempelvis for næsten en femtedel af manglen i Syddanmark. Som det fremgår af ovenstående tabel er det stort set samme billede i de 4 arbejdskraftoplande.

På side 8 ses en tabel over de stillingsbetegnelser, hvor der er flest forgæves rekrutteringer i Syddanmark og i hver af de 4 arbejdskraftoplande. Mangelsituationen nuancerer den ovenstående erhvervsgruppe-fordeling, men understreger samtidig, at det især er inden for bygge og anlæg, jern- og metalindustrien samt transportområdet at manglen findes.

Listen over stillingsbetegnelser giver et godt overblik over områder, hvor det enkelte Jobcenter og andre aktører kan sætte fokus ind på forstærket indsats. Det skal bemærkes, at der blandt stillingsbetegnelserne med størst mangel findes flere, der, på den seneste Arbejdsmarkedsbalance, er placeret på listen over paradoksproblemer – dvs. mangel på arbejdskraft samtidig med høj ledighed. Det gælder f.eks. for stillingsbetegnelserne pædagogmedhjælper og rengøringsassistent (se også tabel 2), hvor der registreret betydelige arbejdskraftreserver. Eksempelvis har de to nævnte paradoksområder arbejdskraftreserver på henholdsvis 882 og 587 i Syddanmark.²

² Kilde: www.jobindsats.dk – "Lediges mål fordelt på mangelområder" – November 2007.

Det er ikke uvæsentligt, at det enkelte jobcenter vurderer indsatsen i forhold til både mangelsituation og herunder eksempelvis omfanget af arbejdskraftreserver. Jobcentrene kan således sætte fokus på de paradksområder, hvor der er for mange ledige i forhold til arbejdsmarkedets behov og/eller at sætte fokus på andre områder, hvor behovet for arbejdskraft er til stede og udbuddet samtidig ikke er tilstrækkeligt.

På Beskæftigelsesregion Syddanmarks hjemmeside findes bilag til denne publikation, hvor der findes fyldestgørende oversigter over alle stillingsbetegnelser, hvor der er registreret mangel fordelt både på Syddanmark og de fire arbejdskraftoplande. Derudover anbefaler regionen, at det enkelte jobcenter kan finde den aktuelle arbejdskraftreserve fordelt på mangelområder for det enkelte jobcenter-område. Arbejdskraftreserven fordelt på mangelområder opdateres månedligt på www.jobindsats.dk – vælg ”ministerens mål” og derefter tabellen ”lediges jobmål fordelt på mangelområder”.

De 25 største mangel-områder fordelt på stillingsbetegnelser i Syddanmark og 4 arbejdskraftoplände - efterår 2007

Syddanmark	Antal	Fyn	Antal	Østsyddjylland	Antal	Vestsyddjylland	Antal	Trekantsområdet	Antal
1 industrislagter	611	Avisbud	315	Elektriker	138	Røgeriarbejder	125	Industrislagter	611
2 tømrer	356	Tømrer	219	Grillekspedient	63	Klejnsmed	78	Bygningsmaler	222
3 bygningsmaler	317	Kvalitetsmedarb./ Hotel mm.	171	Serveringsmedarbejder	-	Butiksmedhjælper	73	Salgsassistent	188
4 avisbud	315	Lastbilchauffør	139	Fodermester	-	Kemiingeniør	62	Vicevært	160
5 elektriker	278	Automekaniker	103	Revisor	-	Frisør	59	Frisør	120
6 lastbilchauffør	274	Ekspedient	102	Faglærer	-	Serveringsmedarbejder	59	Sygeplejerske	120
7 salgsassistent	271	Vvs- Og Ventilationsmontør	99	Automekaniker	-	Gravemaskinfører	55	Bygningstømrer	112
8 automekaniker	214	Elevatormontør	98	Kvalitetsmedarb. / Ingeniørarb. mm	-	Rengøringsassistent	-	Tømrer	111
9 frisør	198	Bygningsmaler	96	Tømrer	-	Bager	-	Stilladsmontør	111
10 taxichauffør	193	Social- Og Sundhedsassistent	82	Salgsassistent	-	Elektriker	-	Lastbilchauffør	102
11 ekspedient	181	Fitness-Instruktør	78	Revisorassistent	-	Ekspedient	-	Stærkstrømsingeniør	93
12 sygeplejerske	179	Fængselsfunktionær	75	Lastvogsmekaniker	-	Taxichauffør	-	Anlægsgartner	93
13 sælger	174	Call Centermedarbejder	74	Landbrugsmedhjælper	-	Cafemedarbejder	-	Hospitals-Serviceassistent	90
14 kvalitetsmedarbejder / hotel, restauration, køkken, kantine	171	Salgskonsulent	73	Murer	-	Brolægger	-	Taxichauffør	89
15 rengøringsassistent	161	Rengøringsassistent	69	Vvs-Montør	-	Landbrugsmedhjælper	-	Sælger	87
16 vicevært	160	Taxichauffør	63	Specialarbejder / Murer	-	Socialrådgiver	-	Anlægsstruktør	86
17 murer	157	Jord- Og Betonarbejder	61	Kloakmester	-	Vvs-Montør	-	Jern- Og Metalarbejder	85
18 klejnsmed	152	Svejser	60	Teknisk Sælger	-	Produktionsingeniør	-	Murer	83
19 landbrugsmedhjælper	152	Civilingeniør	56	Sælger	-	Industritekniker, Maskin	-	Rengøringsass. / Hotel	79
20 bygningstømrer	150	Sagsbehandler, Kommunal	56	Dækmontør	-	Lastbilchauffør	-	Rustfast Klejnsmed	77
21 butiksmhjælper	146	Optiker	55	Kranfører	-	Kok	-	Bygningsingeniør	76
22 serveringsmedarbejder	143	Pædagog	53	It-Konsulent	-	Cnc-Operatør	-	Landbrugsmedhjælper	76
23 anlægsgartner	136	Salgsassistent	53	Markedsøkonom	-	Fiskeindustriarbejder	-	Revisorassistent	69
24 anlægsstruktør	129	Pædagogmedhjælper	50	Anlægsgartner	-	Skibsmontør	-	Ejendomsinspektør	68
25 røgeriarbejder	125	Social- Og Sundhedshjælper	-	Landbrugsmaskine-Mekaniker	-	Bogholder	-	Elektriker	67

BESKÆFTIGELSESEKONOMISKE SYDDANMARK

Dannebrogsgade 3, 2. sal
5000 Odense C
Telefon: 7222 3800
E-mail: brsyd@ams.dk

NÆRMERE OPLYSNINGER OM ARBEJDSMARKEDSBALANCEN:

Fuldmægtig Henrik Foght Pedersen, hfp@ams.dk, tlf. 7222 3807
Fuldmægtig Kresten Thomsen, krt@ams.dk, tlf. 7222 3815

TILMELD DIG OGSÅ BESKÆFTIGELSESEKONOMISKE SYDDANMARKS NYHEDSBREV PÅ HJEMMESIDEN
WWW.BRSYDDANMARK.DK OG FÅ TILSENDT INFORMATION OM OFFENTLIGGØRELSE AF BLA.
DE KOMMENDE ARBEJDSMARKEDSBALANCER, NYE LEDIGHEDSTAL M.M.

www.brsyddanmark.dk

